

Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis

Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia VIII (2010)

Hanna Batorowska

Kultura informacyjna i biblioteki szkolne w środowisku lokalnym. Warsztaty dla nauczycieli, Sucha Beskidzka 5–7 marca 2010

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie oraz Zespół Szkół im. Walerego Goetla w Suchej Beskidzkiej przy współpracy z Muzeum Miejskim Suchej Beskidzkiej, Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Krakowie – Filia w Suchej Beskidzkiej oraz Biblioteką Suską im. dra Michała Żmigrodzkiego zorganizował w dniach 5–7 marca 2010 roku w Suchej Beskidzkiej warsztaty dla nauczycieli bibliotekarzy na temat: „Kultura informacyjna i biblioteki szkolne w środowisku lokalnym”.

W spotkaniu z wykładowcami UP w Krakowie, dyrektorami placówek oświatowo-educacyjnych w Suchej Beskidzkiej, przedstawicielami samorządu lokalnego i wizytatorami Kuratorium Oświaty wzięli udział nauczyciele bibliotekarze z powiatu suskiego, studenci studiów stacjonarnych i zaocznych Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz osoby zainteresowane poruszaną problematyką.

Warsztaty odbywały się głównie w lokalu Szkolnego Centrum Informacji (SCI) w ZS im. Walerego Goetla, które można uznać za wzorcową bibliotekę szkolną realizującą zadania multimedialnego ośrodka dydaktyczno-kulturalnego. Infrastruktura lokalowa i sprzętowa tej placówki stwarza jej pracownikom możliwość podejmowania zróżnicowanych działań mieszczących się w obszarze zadań lokalnego centrum oświatowego. Przykładem przedsięwzięć tego typu była realizacja w 2009 roku projektu „Pro Fide et Patria” – zbiory muzealne naszego regionu. Celem projektu było zorganizowanie dla uczniów lekcji muzealnych połączonych ze zwiedzaniem Biblioteki Branickich i Tarnowskich. Zrozumienie roli muzeów w przekazywaniu wiedzy historycznej i wiedzy o regionie oraz kształtowanie właściwej postawy wobec zabytków kultury miało zarazem kształtować szacunek młodzieży do własnego regionu. Zasługującym na uznanie były także takie przedsięwzięcia zorganizowane w SCI, jak: spotkanie autorskie z Apolonią Ptak, autorką książki *Lilia złotogłów. Opowieści partyzanckie*. Zawarte w książce wspomnienia traktują o losie mieszkańców powiatu suskiego i Podhala w okresie II wojny światowej. Spotkanie było wynikiem zaangażowania w działania na rzecz kultury lokalnej dyrektora ZS im. W. Goetla, inicjatora wydania wspomnień. Mediateka suska jest często miejscem organizacji warsztatów, szkoleń i konferencji. Jedną z ważniejszych konferencji

odbyła się w ramach projektu Partnerstwo na rzecz realizacji projektu pn. Mechanika i mechatronika – wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości kształcenia zawodowego. Najnowsza inicjatywa – Warsztaty dla nauczycieli bibliotekarzy – mogła dojść do skutku dzięki zainteresowaniu dyrekcji ZS im. W. Goetla ich tematyką i podejmowaniem przez nią działań na rzecz podnoszenia kwalifikacji w środowisku zawodowym bibliotekarzy.

Tematyka spotkań uczestników Warsztatów dotyczyła następujących zagadnień:

1. Czy biblioteka pedagogiczna może być liderem w procesie przekształcania bibliotek szkolnych w multimedialne centra informacji? – Hanna Batorowska.
2. Dekonstrukcja bibliotek szkolnych pod wpływem nowych technologii informacyjnych. Oczekiwania użytkowników bibliotek szkolnych w społeczeństwie informacyjnym – Barbara Kamińska-Czubała.
3. Działalność koordynacyjna i dydaktyczna Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Suchoj Beskidzkiej – Małgorzata Kurek.
4. Kultura informacyjna i informacja naukowa – nowe obszary działań bibliotek szkolnych – Hanna Batorowska.
5. *Kultura informacyjna w perspektywie zmian w edukacji* (Warszawa 2009) – rozmowa z autorką książki Hanną Batorowską na temat zagrożeń wynikających z braku kompetencji informacyjnych dla zrównoważonego rozwoju ucznia (w kontekście wyników badań prowadzonych w powiecie suskim). Dyskusję z autorką prowadziła Barbara Kamińska-Czubała.
6. Kultura organizacyjna biblioteki i jej wpływ na kształtowanie kultury informacyjnej użytkowników informacji – Hanna Batorowska.
7. Metoda projektów w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych, szansa czy utopia? – Barbara Kamińska-Czubała.
8. Multimedialne centra informacji (MCI) i ich oferta dla środowiska lokalnego. Prezentacja projektów studentów IV roku kierunku informacja naukowa i bibliotekoznawstwo Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie:
 - a) Problematyka aksjologiczna w świecie technologii informacyjnej. Projekt współpracy między Biblioteką Publiczną w Szczepanowie a ośrodkami społecznymi – Iga Sz wajkosz, Weronika Wolnik, Anna Wójcik,
 - b) Biblioteka jak biuro podróży. Projekt programu *eTwining* – Ewa Borówka, Arkadiusz Hejmo, Beata Sobczyk, Joanna Znamirska,
 - c) Multimedialne centrum informacji jako centrum edukacji i rozwoju. Projekt reorganizacji multimedialnego centrum informacyjnego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 im. Jana Brzechwy w Czechowicach-Dziedzicach – Jakub Całka, Małgorzata Dulewska, Barbara Czepiel-Góralik, Anna Janusz.
9. Ocena jakości usług informacyjnych w kontekście kultury organizacyjnej biblioteki – Hanna Batorowska.
10. Projekty edukacyjne realizowane przez ZS im. W. Goetla – Ewa Kawończyk.
11. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość szkolnego centrum informacji w Zespole Szkół im. W. Goetla w Suchoj Beskidzkiej – Ewa Kawończyk.
12. Szkolne Centrum Informacji – wybrane problemy teoretyczne – Hanna Batorowska.

Suskie Warsztaty dla nauczycieli bibliotekarzy były okazją do konfrontacji praktyków zawodu ze studentami, dla których praca we współczesnej bibliotece to praca dla aktywnych, twórczych i przedsiębiorczych osób. To praca dla liderów kształtujących środowisko oświatowe społeczności lokalnych, wprowadzających nowe formy pracy z czytelnikiem, tworzących wizerunek biblioteki będącej centrum aktywności lokalnej. Potwierdzeniem tej tezy były przedstawione przez studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa UP w Krakowie projekty edukacyjne dla bibliotek, w ramach których można rozwijać międzynarodową współpracę młodzieży, np. program *eTwinning* w bibliotece szkolnej. Zastosowanie metody projektu w działalności biblioteczej pozwala przygotować uczniów do funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym i rozwijać ich umiejętności pracy zespołowej, posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, korzystania z różnych źródeł informacji, komunikowania się z innymi, porozumiewania się w różnych językach, rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji, radzenia sobie z niepewnością i złożonością, przystosowania do zmiany, a także organizowania i oceny własnej pracy. Dlatego tak dużo miejsca podczas warsztatów poświęcono tematyce projektów edukacyjnych i oświatowych, zagadnieniom związanym z pracą nad tworzeniem dokumentacji do projektu, korzyściami z uczestnictwa w projektach finansowanych przez Unię Europejską, odpowiedzialnością osób realizujących projekty.

Uczestnicy warsztatów mieli także możliwość zwiedzenia zamku w Suchej Beskidzkiej i wystawy numizmatycznej „Pieniądz w historii” przygotowanej przez Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej, będącej częścią projektu z zakresu edukacji ekonomicznej i historycznej finansowanego przez NBP i burmistrza miasta Sucha Beskidzka. Byli także podejmowani w Bibliotece Suskiej im. dra Michała Żmigrodzkiego, gdzie uczestniczyli w projekcji filmu dokumentalnego pt.: *60 lat później* zrealizowanego przez Wojciecha Gacha i Adama Wróbla, będącego impresją na temat historii suskich bibliotek od czasów kanoników laterańskich aż do 2009 roku.

Prezentacja multimedialna zawierająca fotograficzny zapis każdego dnia Warsztatów dla nauczycieli bibliotekarzy została zamieszczona na stronie Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie (<http://www.ap.krakow.pl/iinib/n/>) oraz na Portalu Oświatowym Powiatu Suskiego (<http://www.vulcan.net.pl/jst/powiatsuski/rejestr.aspx>).

W imieniu głównego organizatora Warsztatów dla nauczycieli bibliotekarzy IINiB UP w Krakowie pragnę podziękować Panu Burmistrzowi miasta Sucha Beskidzka Stanisławowi Lichosytowi, Panu Staroście suskiemu Andrzejowi Pająkowi i Panu Wicestarście suskiemu Józefowi Bałosowi za przychyłność w organizowaniu na terenie Suchej Beskidzkiej konferencji poświęconych tematyce bibliotekoznawczej oraz za reprezentowanie na nich władz lokalnych, którym pośrednio te przedsięwzięcia są dedykowane.

Fot. 1. Szkolne Centrum Informacji w ZS im. Walerego Goetla w Suchej Beskidzkiej – pierwszy dzień Warsztatów dla nauczycieli bibliotekarzy. Spotkanie z przedstawicielami władz samorządowych i wizytatorami Kuratorium Oświaty

Fot. 2. Szkolne Centrum Informacji w ZS im. Walerego Goetla w Suchej Beskidzkiej – pierwszy dzień Warsztatów. Dekonstrukcja bibliotek – wykład dr B. Kamińskiej-Czubaty

Fot. 3. Sala rycerska zamku w Suchej Beskidzkiej – drugi dzień Warsztatów. Spotkanie autorskie połączone ze zwiedzaniem Muzeum w zamku Branickich i Tarnowskich

Fot. 4. Sala rycerska zamku w Suchej Beskidzkiej – drugi dzień Warsztatów. Spotkanie z autorką książki *Kultura informacyjna w perspektywie zmian w edukacji* Hanną Batorowską

Fot. 5. Biblioteka Suska im. dra Michała Żmigrodzkiego w Suchej Beskidzkiej – drugi dzień Warsztatów. Po seansie filmowym zdjęcie z dyrektorem biblioteki

Fot. 6. Szkolne Centrum Informacji w ZS im. Walerego Goetla w Suchej Beskidzkiej – trzeci dzień Warsztatów. Metoda projektu w pracy biblioteki szkolnej

**Information culture and school libraries in local communities.
Workshop for teachers, Sucha Beskidzka 5–7 March 2010****Abstract**

Information culture and school libraries in local communities was the subject of a workshop for librarian-teachers which took place in March 2010 in Sucha Beskidzka. The main organizers of the workshop were the Institute of Scientific Information and Library Science of the Pedagogical University in Krakow, and W. Goetel Schools in Sucha Beskidzka. The aim of the meeting was consolidation of the librarian circles in the Suski powiat, and confrontation of the future librarians – students of the Institute – with teachers employed in the region in various types of libraries. The particularly highlighted topics were those of librarians' participation in didactic and educational projects, and of developing information culture in the local community. The Media Library of the Suski powiat, based in W. Goetel Schools, was presented as an example of *best practice* in school librarianship during the International Workshop *Information Literacy Development in the School Sector*, which took place in June 2011 in the Institute of Scientific Information and Library Science of the Jagiellonian University in Krakow. The workshop was a part of the international project EMPATIC (EMPowering Autonomous Learning Through Information Competencies). The presentation delivered during the workshop in Sucha Beskidzka is also available at <http://empat-ic.eu/>.